

ΑΠ' ΤΑ ΤΑΞΙΔΙΑ ΤΟΥ Μ. ΣΤΥΡΡΑΦΟΥ

Ο ΜΑΡΚ ΤΟΥΑΙΝ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Όταν ο Μάρκ Τουαίν, ο διάσημος εθνομορφολόγος, τελείωσε το ταξίδι του στην Ίερουσαλήμ, απεφάσισε να επισκεφθή και την Αθήνα, την πόλη του Φωτός, με το προμελετημένο όμως πρόγραμμα να ρίξει κι' ασητέρας μερικά απ' τα καυστικά βέλη της σατυράς του.

Σ' ένα λοιπόν από τα παλαιότερα βιβλία του, που επιγράφεται: «Οδοιπορικό τῶν Ἀμερικανῶν Χατζήδων» διηγείται πῶς ἐπισκέφθη, σὴν 1867, γιὰ μιά μονάχα νύχτα, τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηναίων, μαζὶ με τοὺς ἄλλους συνταξιδιώτες του, ἀφοῦ ἰδωκυίας πρὸ τοῦ οὐρανοῦ ἀπ' τὴν κἀφορὴν τοῦ Πειραιῶς. Ὁ ἡλεκτρικὸς δὲν ἔπαιξε τότε καὶ ἡ προχωρημένη ὄρα τῆς νυκτὸς δὲν τοὺς ἔδωκε καμμιὰ ἐλπίδα πῶς θὰ βροῦνε κανένα ἀρμαγιὸν. Τὸ καράβι ὅμως θὰ ἔφευγε τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωτὸν καὶ ἔσπερε νὰ ἐκποφεληθοῦν τῆς εὐκαιρίας γιὰ ν' ἀπολαύσουν, ἴσως καὶ νύχτα, τὸ ὄρατο ἀπαράμιλλο φάσμα τῆν Ἀκρόπολιν. Καὶ ἀπεφάσισαν νὰ κάνουν τὸ ὄραμα τὸ πῶς, ἀπ' τὴν ὁδὸ Πειραιῶς. Κατὰ τὴν νυκτερινὴ αὐτὴ ἐπιχαρτία λίγο ἔλαψε καὶ φαγωθῶν ἀπ' τὰ σκυλιὰ τὰ ὀποῖα ἀρθρονοῦσαν ἀπὸ κείνη τὴν περιφέρεια. Ὅταν ἔφταναν καμμιὰ φορὰ, ὅστι: ὀπὸ ἀμύρια βόσωνα, στὴν Ἀθήνα καὶ ἀνέβησαν στὴν Ἀκρόπολιν, οἱ φύλακες τῶν Προπολυίων δὲν τοὺς ἄφησαν νὰ περάσουν ἐπιδητὴ ὄρα

ἦταν ἀκατάλληλη. Τὰ κατὰφραση ὅμως νὰ τοὺς κάνουν νὰ ἐπαγορεύσουν μ' ἕνα γενναῖο φιλοδόχημα—καὶ ἀκούσας πόρα τις ἐτυπώσους τοῦ Μάρκ Τουαίν ἀπ' τὴν Ἀκρόπολιν :

... Πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι μας οἱ μεγαλοπρεπεῖς κίονες, ὑπεροχοὶ παρ' ἅλα τὰς βλάβας πού ἔπαιξαν—κάτω ἀπ' τὰ πόδια μας ἡ δευτερομένη πόλη—πέρα, μακριὰ, ἡ ἀρχαῖον γὰρ δάσκαλος... Ἄν ὑπάρχει σ' ἄλλον τὸν κόσμο τέτοια φυσικὴ ἐκδοχὴ ἔστω καὶ κατὰ τὸ ἥμιον.

... Ἄσθεος περπατοῦσα ἀνάμεσα σὶα τρισίνδεκα αὐτὰ ἐξέλιπα λαχτέριζα νὰ δῶ ζωτανιμῶνος, γιὰ μιά στιγμή μπροστὰ μου δλους τοὺς μεγάλους ἐκείνους πού δημοσιόγησαν ἕνα δλοκληρο πολιτικὸν : Τὸν Πλάτωνα, τὸν Ἀριστοτέλη, τὸν Δημοσθῆν, τὸν Σωκράτη, τὸν Ἡρόδοτο, τὸν Πραξιτέλη, τὸν Φειδα ! Τὶ ἀστερισμοὶ ἐδόξαν ὀματῶν. Ἄλλα περιούσιον ἀπ' δλους ἐπέδησα νὰ ἔβλεπα τὸ Διογένη—μὲ τὸ κλασικὸ φανῶν του, γιὰτὶ θάβρισκε ἐπὶ τῶν δλους ἐκείνου πού ζητοῦσε στὰς ἀρχαίας Ἀθήνας καὶ διν τὶ ἐβρισκε—

ἕνα ἄνθρωπο δηλαδή !...»

Ὁ Τουαίν δὲν προσθέτει πούδ ἀπ' τὴν παρέα του νὰ ἦταν ἀραγε ὁ ἄνθρωπος. Ὑποτίθεται ὅμως οἱ θὰ ἐνοούσε τὸν ἑαυτοῦ του...

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΑ ΕΞΟΔΑ ΤΗΣ ΚΗΔΕΙΑΣ

Ὀι Πυθαγόρειοι, ἀποτελοῦσαν στὴν ἀρχαιότητα, μουσικὴν ἑταιρίαν, ἕνα εἶδος μασονίας. Κάποιος ἀπ' αὐτοὺς—διηγείται ὁ Ἰάμβλιχος—ἀρρώσθησεν μιά μέρα μετὰ σὸν ἑνοδοχεῖο ὅπου ἔμενε. Βλέποντας δὲ οἱ ἄσθενεῖν του ὄσο πῆγαινε χειροτέρεσεν, καὶ οἱ ὑπῆρχε κίνδυνος νὰ πεθάνῃ, ἐκάλεσε τὸν ἑνοδοχὸν, καὶ δίνοντας του ἕνα πᾶντρο ἐπάνω στὸν ὅποιον εἶχε χαράξει ἕνα μαθβαλιστικὸν σχῆμα, τοῦ εἶπε :

— Δὸν πορὸς ὄστυεχῶδ νὰ σὲ πληρώσω γιὰ δ,τι ἔκανες γιὰ μένα, γιὰτὶ εἶμαι φτωχός. Ὅταν ὄμως πεθάνω, δὲν ἔχεις παρὰ νὰ ἐκδόσης τὸν πᾶντρον αὐτὸν ἔξω ἀπὸ τὸ μαγαζὶ σου, καὶ θὰ δῆς οἱ δὲν θὰ μετανοήσης γιὰ τίς περιποιήσεις σου.

Σὶ λίγο, πράγματι, πέθανε. Ὁ ἑνοδοχός, ἀφοῦ τὸν ἐκήδεσσε ἀμιοκρηπίστατα, ἐξέθεσε, σύμφωνα με τὴν συμβουλήν του, τὸν πᾶντρον ἔξω ἀπὸ τὸ ἑνοδοχεῖο του. Καὶ ὄστωρ' ἀπὸ λίγες μέρες, κάποιος περσικὸς τοξιδιώτης μύλις εἶδε τὸν πᾶντρον, ἀνεγνώρισεν τὸ συμβολικὸν σῆμα πού ἦταν χαραγμένο ἐπάνω σ' αὐτόν. Μῆτις μέσκα στὸ ἑνοδοχεῖο, ἐκάλεσε τὸν ἑνοδοχόν καὶ τοῦ ἐξήραγχε δλο τὸ χρηματικὸν χρέος τοῦ ἀποθανόντος !

—Ὀθολύτιος. Ὀθολύτιος ; Ἐπὶ αὐτοῖς ὁ Ρολάνδος. Ποῦ στὸ διάβολο ἔδωκε ἀπαντήσας αὐτὸ νὸ ὄνομα ; Μὰ τὰ ἔφρατα τοῦ Βαλεζεβολά, ἔχει βίβρια σὲ κανένα ἄστυλογο. Ἄ, τὸ βέβαιον. Ὀθολύτιος Γερσορόδους ἦταν ὁ ἄρχων τῆς Πίρας κατὰ τὸν δέκατον τρίτον αἰῶνα. Ἐπάρχει κ' ἕνα ποίημα κάποιου δάντη πού γράφει γι' αὐτόν... Ἀλλὰ ἄς μιλήσωμε πόρα γιὰ τὸ ἐνδιαφέροντα πράγματα. Στὶς τοβέρους, πού φαίνονται, πᾶς τρώδης καὶ πίνουσι καὶ νομίζω, πᾶς δὲν ἔχεις τὴν πρόθεση νὰ δὲ προβάλῃς στὴν ἴδια τιμωρία τῆς πεινῆς πον ἐπέβαλαν στὸν Ἰταλὸ αὐτὸ Ὀθολύτιο, ὁ ὅποιος ἔσως νὰ ἦταν καὶ προπάππος σου, ἀν καὶ τὸ πρῶγμα μού φαίνεται λίγο ὀλιόπανο. Σὲ εἰδοποιῶ, ὅτι πεντάμε καὶ ἐγὼ καὶ ἡ Γεζοβέλλα.

Ὁ νάνος τέντωσε τὰ μάτια του πού εἶχαν κίτρινες κόρες καὶ πού ἔμοιαζαν μὲ μάτια νοκωσθαίγιας.

—Ἐγχεῖς δῖνω εἶπες γελῶντας ὁ λοχαγός, γιὰτὶ δὲν ἔξερες ποῖα εἶνε ἡ Γεζοβέλλα. Εἶν' ἡ φοράδα μου. Σαὺ τὴ συσταίνω.

Ὁ Ὀθολύτιος ἔδειξε τότε ἕνα μικρὸ οἰκωδῶμα ἀπὸ πέτρες, ποθμοῖαζε με ἐκκλησία πῶσα ἀπ' τὸ ὄποι' ὕψωνοῦν ἕνα μικρὸ μαρμαριανόν. Τὸ χεῖριο αὐτὸ βρισκόταν ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά τοῦ σταυροδρόμου, ἀκριβῶς ἀπὸ στὸ «Κωνίνο Καπηλεῖο».

—Πῶσα ἀπ' τὸ παρεκκλήσιο τῆς Ἀγίας Ἄννας, εἶπες ὁ νάνος, εἶνε ὁ σταυλός. Ἐγχεῖς καὶ λίγη βοῶμη καὶ ἄχουρο.

—Αὐτὰ θὰ φτάσουν στὴ Γεζοβέλλα. Ἡ κωμοκρία εἶνε ἐπιλόβολη. Ἀλλὰ σὲ μένα τὰ δὲ προσφέρεις ;

Ὁ νάνος κοίταξε τὸ Ρολάνδο ἀπορῶντας.

—Διαβόλου κέρατα ! φώναξε τότε ὁ τυχοδιώκτης. Τὶ με νοιτῆς ; Μῆτις νόμισες πῶς ἕνα κῶπ' ἡ φοράδα μου θὰ χορτάσει κ' ἐγὼ ; Θὰ πληρωθῆς καλά, ἐπρὸσθεσε βιάζοντας τὸ δλομεναῖο βιλάντιο καὶ τινάζοντας τοὺς στήν παλῶρην του. Ἐνας Φερουλιὰς ἔχει πάντοτε τὸ βιλάντιο του καὶ πληρώνει γενναῖα.

Ὁ νεαλλικὸς ἦχος τῶν νομισμάτων ἔκανε τὰ μάτια τοῦ κωμῶδου νὰ πατάξουν ἀντραπέδες. Ὤτισὸ ἐδίωσας ἀκόμα.

—Θάλας κανέναν πῶς φοβῶσαι, εἶπες ὁ λοχαγός χτυπώντας τὸ ποδάρι του. Τὶ συμβαίνει ; Τὶ φοβάσαι ;

—Ἐρίπαις μέσκα, ἀξιωματικέ μου, ἀπάντησε ὁ νάνος καὶ θὰ σὲς τὰ ἐξηγήσω ὄλα.

—Περίμενε μιά στιγμή φίλε μου... Ὁ ἴππος πρὸ τοῦ ἱπποδρόμου αὐτοῦ εἶνε ὁ κανὼν. Καὶ ὁ Ρολάνδος σφύριξε ἀμέσως στὴν πειθῆναι Γεζοβέλλα του ἡ ὅποια τὸν ἀκολούθησε σὲ σκυλί. Πέρας μύλις τῆς τὸ σταυροδρόμῳ καὶ τὴν ἔβαλε μέσκα στὸ σταυλο δπου ὁ νάνος ἔφερε τερό, ἄχουρο καὶ βρώμη.

Καθὼς περνοῦσε ἀπὸ τὸ παρεκκλήσιο ὁ λοχαγὸς ἔρριξε ἕνα ἀφρηρμένο βέλεμα στὸ νάρθηκα του. Ἐνα κανέλι πού κρεμόταν στὸ ὄλο ἔκαιγε στὸ ἱερὸ τοῦ γαοῦ.

Εἶπε ἀπὸ ἀπροσέξια, εἶπε ἀπὸ ἀδιαφορία, ὁ πολεμιστῆς ὄσως γονάτισε, ὄσως τὸ σταυρὸ του ἔκανε ὄπως ἦταν ἡ σενθῆται.

Ὁ Ὀθολύτιος πού τὸν παρατηροῦσε με προσοχή, ἐξαφνιάσθηε λίγο γι' αὐτό.

Ἐπειτα καὶ οἱ δύο μαζὶ κέρασαν τὸ σκαλοπάτι τοῦ «Ἐρυθροῦ Καπηλεῖου» καὶ μῆταν μέσκα στὴν κωρία αἰθουσά του, πού ἦταν βρωμωρὴ καὶ φομαλά. Τὸ εἶος νῆς ἡμέρας ἔμπαινε ἀπὸ τὰ σκιοσμένα τζάμια τοῦ παραθύρου τῆς. Τὸ τράβη ἀπετελεῖτο ἀπὸ δοκάρια πού ἦσαν κατάμαυρα ἀπὸ τὴν καπ'τὰ κᾶν' ἀπ' τὰ ὀποῖα τερῶσιες ἀράχες ἐπλεκαν τὰ δίχτυα τους. Τὸ κάτωμα ἦταν ἀπὸ χῶμα καὶ ἀράχες.

Ἐνα σκωφιασμένο καληνοτόφεμο κρεμόταν στὸν τοῖχο, ἀνάμεσα ἀπὸ δύο μεγάλα κνηγενεῖα μαχαίρια. Σὲ μιά γωνιά ἦταν σπιρωγμένα θῆρατα λύκων καὶ ἀλεπούδων πού χορημέσαν ἴσως γιὰ κρεββάτι στὸ νᾶνο. Μῆλ' ἀπ' αὐτὰ ἐξαφνίως κινεῖς ἕνα εἶδος πόρτας πού ἔφεραν σὲ ἄλλο ἴσως δωμάτιο τὸ σπιτιοῦ.

Τὸ δωμάτιο ἦταν γεμάτο καπνὸ πού ἔξεφανε ἀπ' τὰ τζάκι. Τὸ λυχνάρι πού φώτιζε τὸ μαθηλεῖο τρεμόφωγχε ἔσφωχσμένα. Ὅλη αὐτὴ ἡ κωμοκρία ὄλα χάλασε τὸ κέφι τοῦ λοχαγοῦ.

—Ποῦ νὰ πᾶρῃ ὁ διάβολος ! φώναξε Πῶς εἶνε τὰ φράτα πανδοχεῖα τοῦ Παρισιοῦ ;

Ὁ Ὀθολύτιος τὸν ἔκουσε καὶ τοῦ εἶπε : — Μὰ συγχωρεῖς, κωπετάνιε μου, γιὰ τὸ χάλι τοῦ μαθηλεῖοῦ μου. Δὲν ἔχω κανένα νὰ με βοηθήσει βλέπεις.

Ἦταν μιά τοβέρια περσικῶν

(Ἀκολουθεῖ)